

Spanning op de arbeidsmarkt

Bij de beantwoording van de vragen in deze opgave moet je soms gebruikmaken van informatiebron 5 in de bijlage.

In 2019 neemt de spanning op de arbeidsmarkt steeds meer toe. Er wordt gesproken van een 'kraptere record'. Op een krappe arbeidsmarkt is de vraag naar arbeid groter dan het aanbod van arbeid.

- 1p 17 De spanning op de arbeidsmarkt wordt door het CBS gemeten met behulp van de vacaturegraad ($\text{vacaturegraad} = \frac{\text{aantal vacatures}}{\text{aantal banen}}$).

Als het aantal vacatures stijgt heeft dit invloed op de vacaturegraad en daarmee op de mogelijkheid voor werkgevers om geschikt personeel te vinden.

→ Maak van onderstaande zinnen een economisch juiste tekst door de juiste woorden te kiezen.

Doe het zo: Noteer de nummers (1) en (2) op je antwoordblad.

Vul bij de nummers de juiste woorden in. Kies uit de woorden die tussen haakjes staan.

Door de toename van het aantal vacatures wordt de vacaturegraad ...(1)... (hoger / lager). Hierdoor wordt het voor werkgevers ...(2)... (makkelijker / moeilijker) om de vacatures te vervullen.

- 1p 18 Vaak is het zo dat in tijden van een toenemende spanning op de arbeidsmarkt, meer nieuwe werkzoekenden zich aanbieden op de arbeidsmarkt.

Hoe heet de werkloosheid die afneemt doordat meer nieuwe werkzoekenden zich aanbieden op de arbeidsmarkt?

- A frictiewerkloosheid
- B geregistreerde werkloosheid
- C structurele werkloosheid
- D verborgen werkloosheid

In 2019 is zowel het aantal werknemers met een vast contract als het aantal zzp'ers (zelfstandigen zonder personeel) toegenomen.

Gebruik informatiebron 5.

- 2p 19 Bereken in één decimaal hoeveel procent de werkloze beroepsbevolking in 2019 ten opzichte van 2018 is gedaald. Schrijf je berekening op.

In 2019 is het aantal vacatures gestegen, en is het aantal werklozen gedaald.

- 1p 20 Ton Wilthagen, hoogleraar arbeidsmarkt, zegt: "Dit soort krapte is slecht voor de arbeidsmarkt, de sectoren waarin de krapte het grootst is worden hard geraakt." Hij spreekt van een vicieuze cirkel van krapte.

Hieronder staan drie economische verschijnselen:

- 1 De arbeidsomstandigheden verslechteren.
- 2 Het personeelstekort stijgt.
- 3 De werkdruk per medewerker stijgt.

In welke regel staan deze verschijnselen zo dat een logische gedachtegang ontstaat?

- A krapte → 1 → 2 → 3 → de sector wordt minder aantrekkelijk om in te werken
- B krapte → 1 → 3 → 2 → de sector wordt minder aantrekkelijk om in te werken
- C krapte → 2 → 1 → 3 → de sector wordt minder aantrekkelijk om in te werken
- D krapte → 2 → 3 → 1 → de sector wordt minder aantrekkelijk om in te werken
- E krapte → 3 → 1 → 2 → de sector wordt minder aantrekkelijk om in te werken
- F krapte → 3 → 2 → 1 → de sector wordt minder aantrekkelijk om in te werken
- 1p 21 Het grootste probleem volgens Ton Wilthagen is dat bedrijven niet de geschikte werknemers voor het werk kunnen vinden. Welke oplossing past het best bij dit probleem?
- A Bedrijven zoeken toekomstige werknemers via sociale media.
- B Bedrijven gaan nieuwe medewerkers zelf opleiden.
- C Bedrijven bieden hogere lonen.
- D Bedrijven verbeteren de arbeidsomstandigheden.

- 1p 22 Op de langere termijn heeft de hele maatschappij er voordeel van als het personeelstekort wordt opgelost.
Een krappe arbeidsmarkt is voordelig voor werkzoekenden en nadelig voor werkgevers. Volgens economen kan aanhoudende krapte op de lange termijn leiden tot afnemende welvaart in een land.
Hieronder staan vijf economische verschijnselen:
- 1 Werkgevers kunnen geen werknemers vinden.
 - 2 De productie in een land neemt af.
 - 3 Er is een tekort aan personeel.
 - 4 Het nationaal inkomen in een land daalt.
 - 5 De welvaart in een land neemt af.
- In welke regel staan de verschijnselen in de juiste volgorde?
- A** 1 → 2 → 3 → 4 → 5
B 1 → 2 → 4 → 3 → 5
C 1 → 3 → 2 → 4 → 5
D 1 → 3 → 4 → 2 → 5
E 1 → 4 → 2 → 3 → 5
F 1 → 4 → 3 → 2 → 5